

Barn som transer

(Setter kjønn i bevegelse)

Ved

Lege, familieterapeut IAP, spesialist i
klinisk sexologi NACS,

Professor i sexologi UiA

Esben Esther Pirelli Benestad

Noen grunnleggende innsikter I

- Av 100 barn som transer og som fanges opp av et apparat som kan følge dem prospektivt uten annen innblanding, blir:
  - Ca. 60% homser eller lesber
  - Ca. 20% en eller annen utgave av kjønnsinkongruens*
  - Ca. 20% vanlige
- Ingen behandling har vist seg å kunne påvirke denne utviklingen
- Man har ennå ikke differensiert gruppa av barn som transer
- En oppfatning er: De som transer konsekvent under overskriften "jeg er—", blir kjønnsinkongruente voksne

Noen grunnleggende innsikter II

- Vi står overfor fenomener som i sin natur synes upåvirkelige av ytre press/terapi/tvang, eller hva det måtte være.
- Og som, viser det seg, er forenlig med gode liv som homse, lesbe, kjønnsinkongruent eller vanlig. (Det ses i denne sammenheng bort fra de som i utgangspunktet er intersex i kroppen)
- En evt. Smerte oppstår i regelen i møte med en avvisende eller uforstående verden.

Hvordan møter vi/ser vi på disse barna?

- Som syke?
- Som truende?
- Som psykotiske?
- Som feil eller misdannet?
- Som annerledes begavete?

SOC og WPATH

- Standards of care (LHBTSENTERET.NO)
- World Professional Association for Transgender Health (WPATH)

Forekomst?

- New Zealand 2014
- 1,2%
- 2,5%

Hvordan kan du for eksempel vite at:

- ✦ Du er kvinne - for dem som kjenner det slik?
- ✦ At du er mann for dem som kjenner det slik?
- ✦ Eller at du er noe tredje eller fjerde om det tilbys noe hjem for slike?
- ✦ Eller hvordan kan man være noe som ikke finnes? Hva er det vi til enhver tid er?
- ✦ Blir du en annen om noen i morgen sier at det ikke var din far som befruktet din mor? At du ikke lenger *er* din fars barn. Du *er* av annen herkomst, men *er* du en annen enn du var?

Noen bilder:

Kjønn og talenter
et av mange eksempler

Jennifer Miller

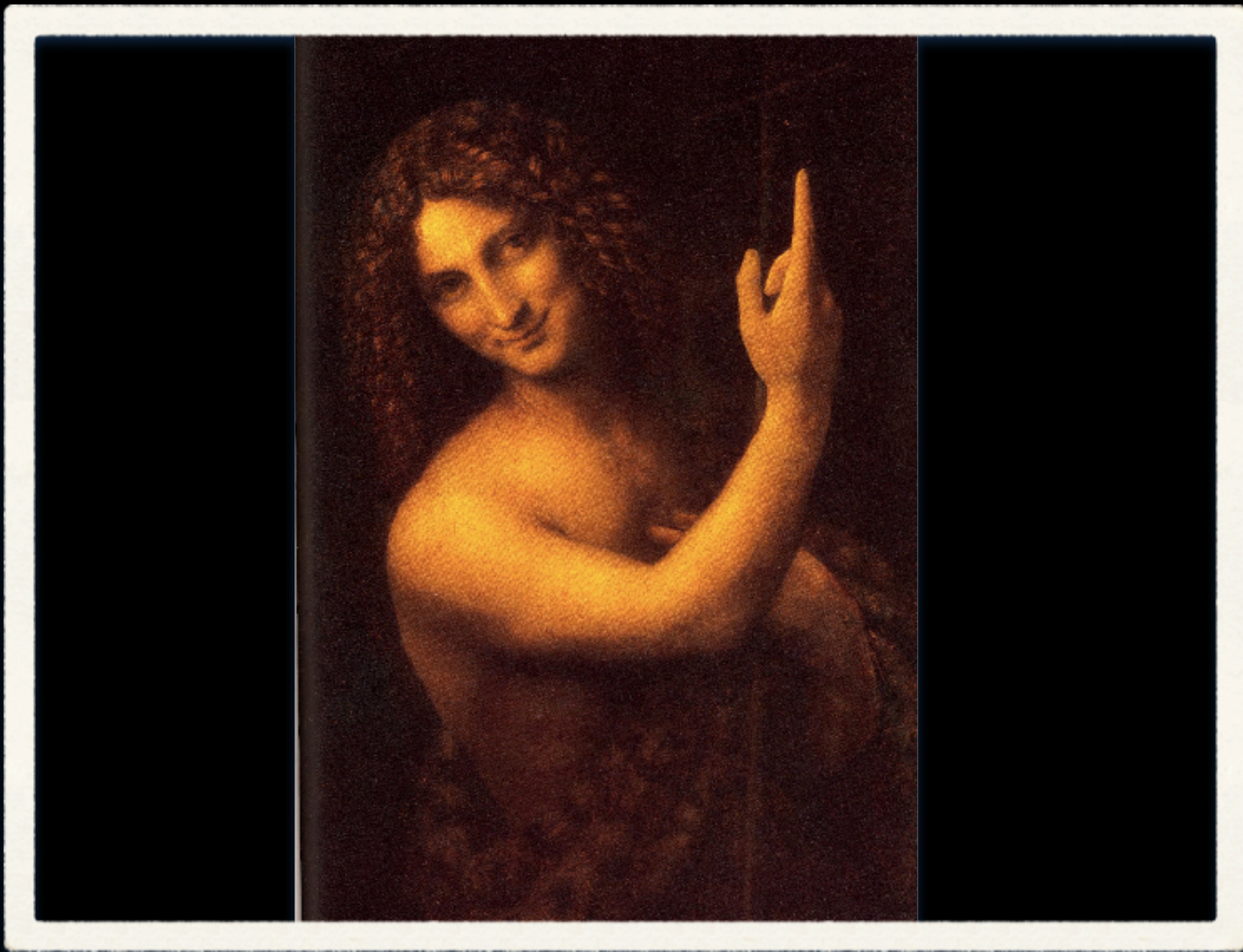

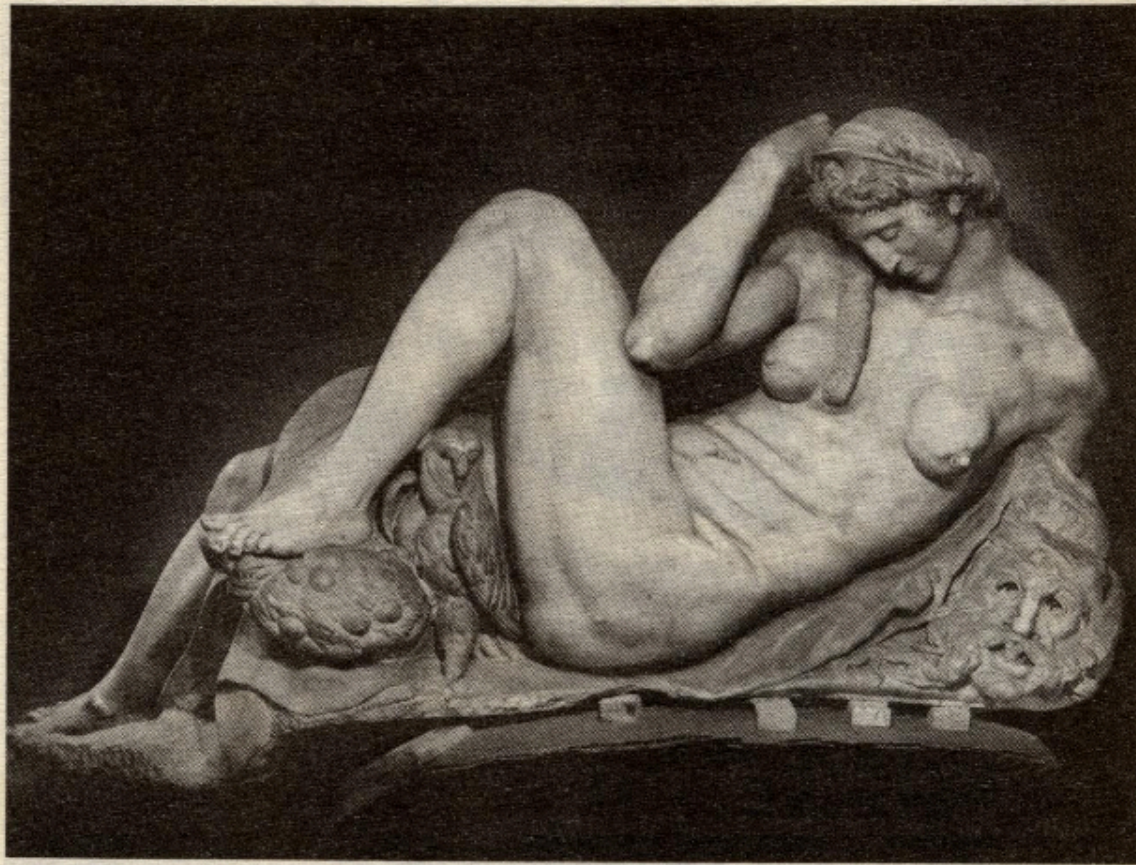

Ung eller gammel?

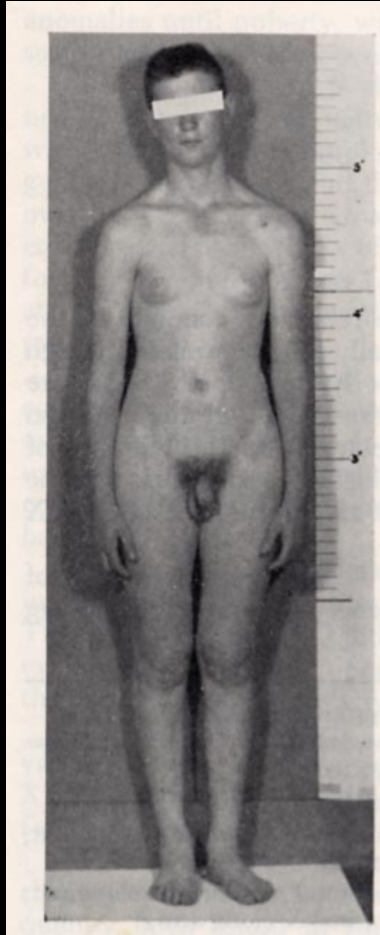

25. Michelangelo, *Night*, 1525-31.

Michelangelo 1525-1531 “Night”

Alternative verdener

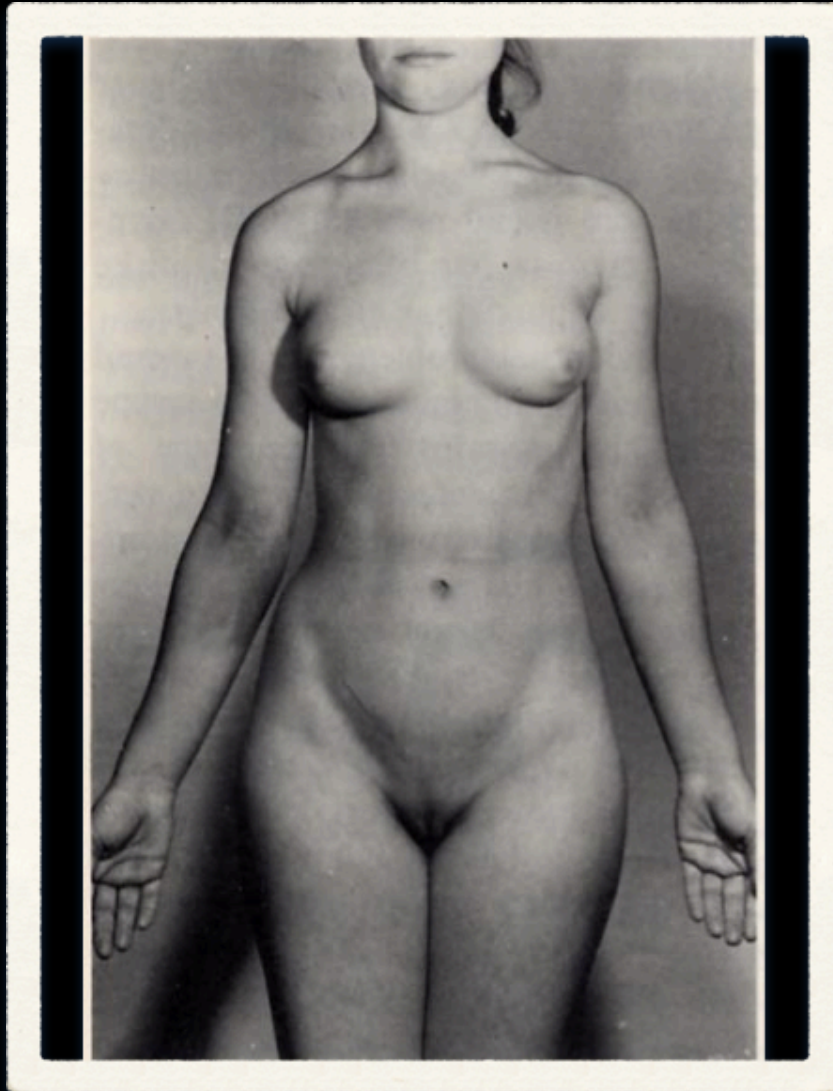
Sykeliggjøring

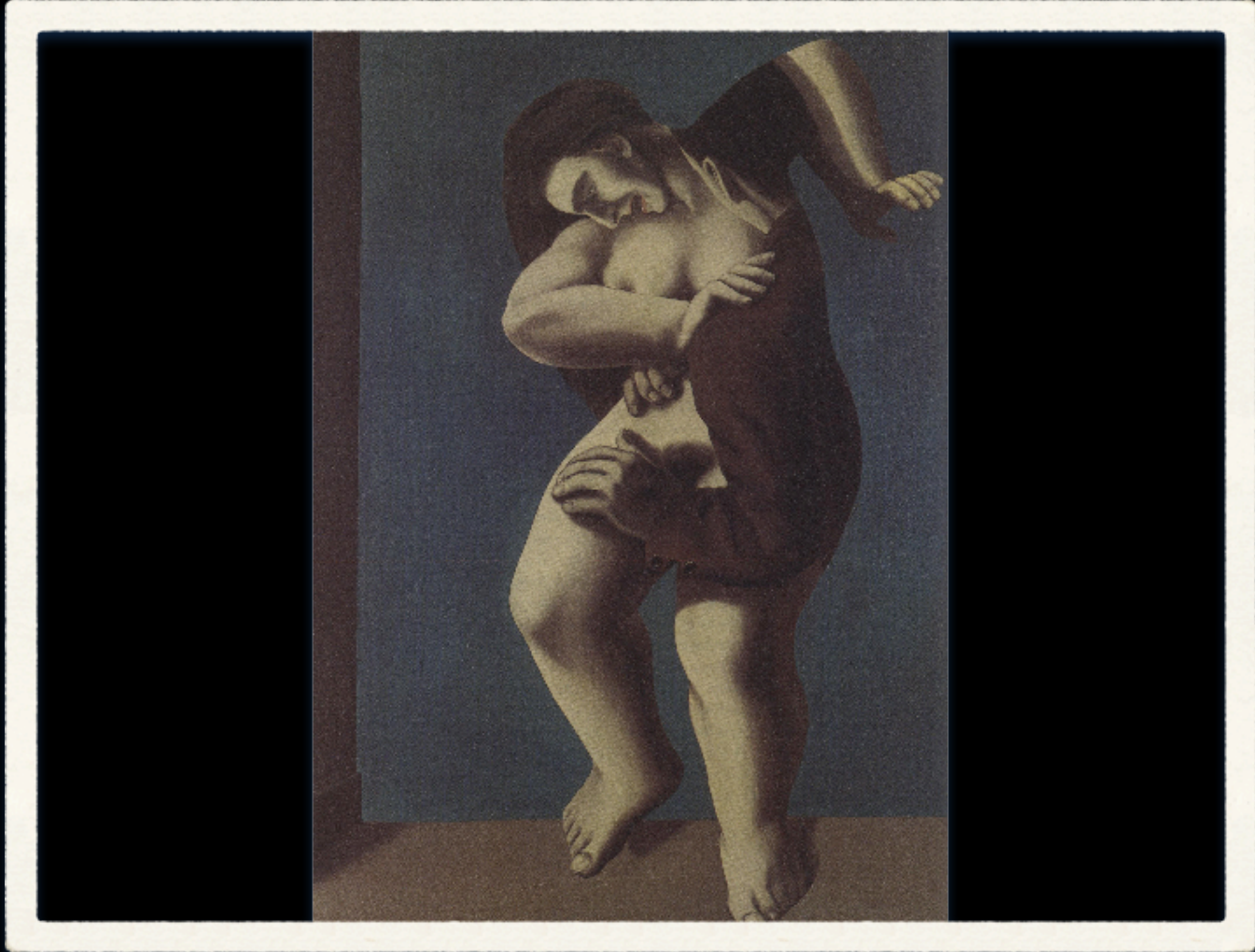
Det fineste av kunst

Morris fenomen XY

- Men-
- hva er en
- kvinne

René Margritte 1878 -1967

- Motsetning mellom det mannlige og det kvinnelige?
- - Polarisering

Motoverføringer

(Redsel for å gjøre noe galt)

- Paolo Valerio: *Det er ikke noe felt jeg kjenner til hvor terapeuter i den grad rammes av motoverføringer, som nettopp overfor trans*personer.*
- Eller
- Hvordan kan friske barn/ungdom/voksne ønske å forandre sunne kropper hormonelt og/eller kirurgisk for å bli noe det aldri kan bli helt fullstendig?
- En estetisk utfordring hviler også i dette

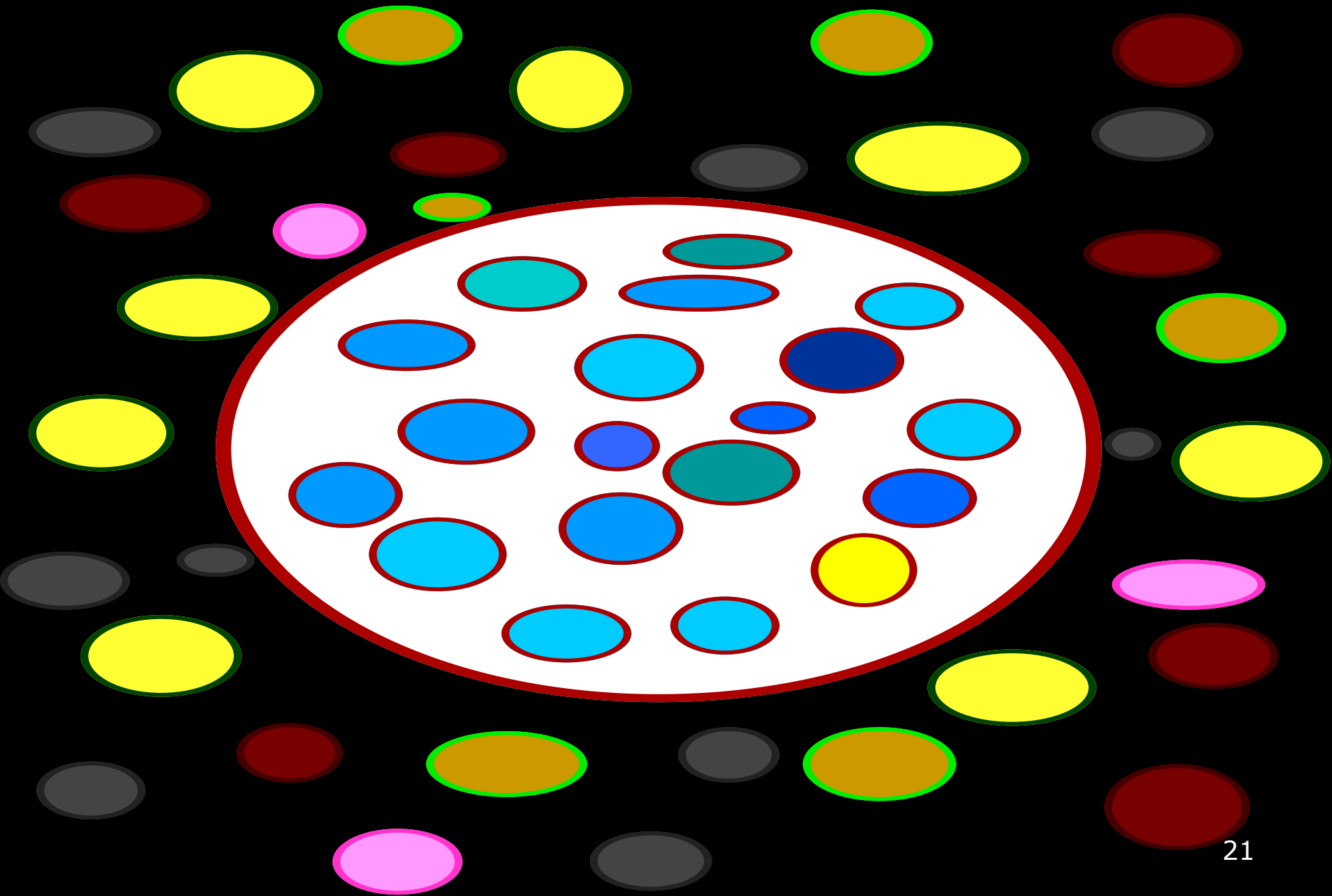
Tenk dere en familie på seiltur

Kategorisering

Ekkluderende kategorisering

Et ønske om å være innenfor

- Kan får mennesker til å tåle både fysisk smerte, sykeliggjøring og latterliggjøring
  - Trange plagg
  - Spisse sko
  - Lange halser
  - Omskjæring
- **kjønnsbekreftelse**

TIVOLI
1880-1980

erste hülle

Muligheter for den enkelte

- Normal
- Queer
- Ikke Identifiserbar
- Syk
- Frisk
- Forstyrret
- Forstyrrende
- Noe tredje eller fjerde

Visum til India september 2012

- Sex:
  - Female
  - Male
  - Transgender

Framtid I:

- Sex:
  - Female
  - Male
  - Transgender
  - Intersex
  - Gender dismisser
  - Personal
  - Eunuc

Framtid II

- Det var en gang for lenge, lenge siden.
- Da var folk opptatte av noe de kalte "kjønn"
- Så opptatte var de, at de snakket om det hele tiden, og alle trodde de snakket om det samme, men –
- Det gjorde de ikke.
- Da begynte de å diskutere om hvem som hadde rett, og den diskusjonen førte ikke til noen enighet
- Da begynte de å sloss og slå hverandre i hjel.
- Dette kalte de "kjønnskamp".

I MELLOMTIDEN aktuelle bevegelser:

- Fra sykdom til identitet
- Fra to-kjønn til fler-kjønn/ikke kjønn
- Fra objektivitet til subjektivitet
- Fra de-vi til et større oss
- Fra et begrenset til et mangfoldig syn på menneskelig biologi
- Fra evidence based til reality based

Kjønn passer foran mange ord

- Men har kommet til å bli noe abstrakt som vi konkretiserer på svært mange forskjellige måter.
- Kjønn utspiller seg i spenningen mellom de vi kaller natur og det vi kaller kultur.
- Kulturen trenger gjenkjennelseskraft for å kunne møte all Naturens kompleksitet

Født sånn eller blitt sånn?

- Noen ord ødelegger vår mulighet til å favne naturens mangfold.
- Ordet ”eller” er et slikt ord, fordi det later som det bare finnes to muligheter.
- Naturen er ikke så enkel og –
- Siden kulturen også er et naturprodukt, ville det være fint om den kunne favne sitt komplekse utgangspunkt.

Hvem bestemmer?

- Jordmor/fødselslege?
- Foreldre?
- Familien?
- Byråkratiet? (mange land har ukjønnete personnummer, flere land har altså mer enn to muligheter. I Norge er vi tomme)
- Psykiatrien?
- Interessegrupper og/eller politiske bevegelser? (For eksempel kvinnebevegelsen eller HBRS)
- Vi selv, hver og en av oss? (Om så, når?)

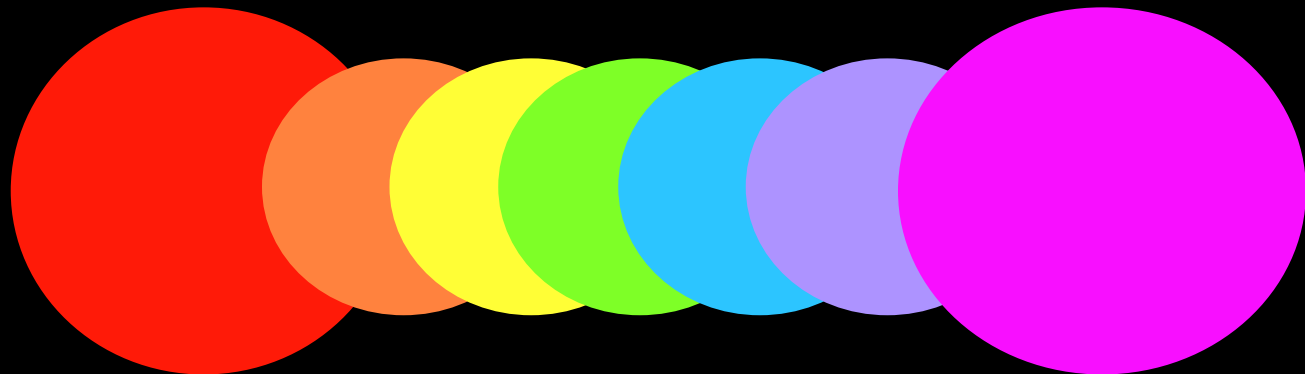
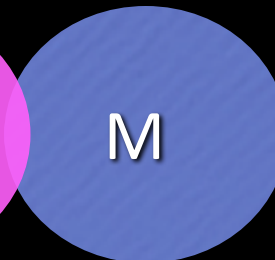
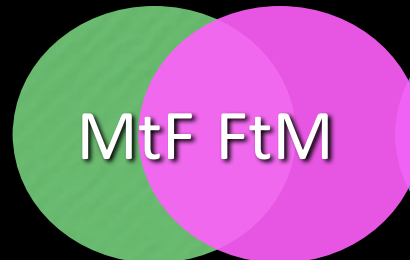
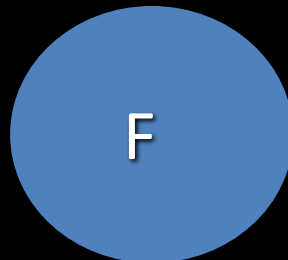
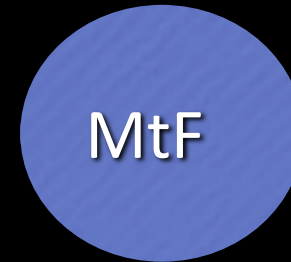
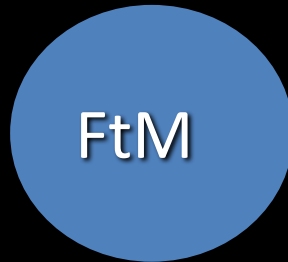
Essens og konstruksjon

- Vi er født med talent og noen av de talentene synes knyttet til det vi oppfatter som kjønn.
- Noen av talentene er rent kroppslige.
- Noen av disse er synlige på overflaten
- Andre syns på andre måter.
- Talent utvikles i samspill med andre til egenskaper. Arenaene for disse samspillene er hvordan kulturrene har konstruert sine forståelser av kjønn.

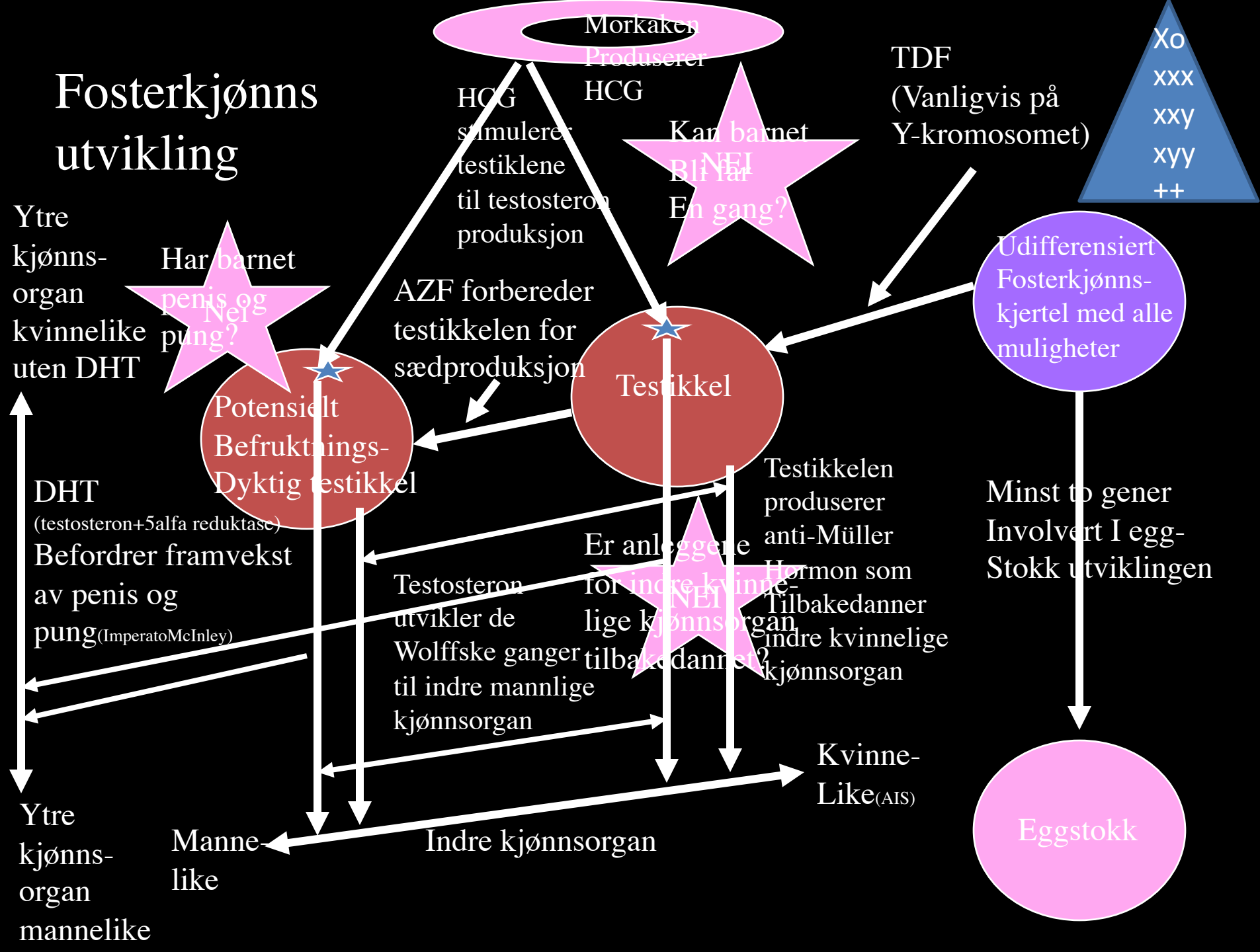
Typer av kjønnete kropp

- Kvinnekropp
- Manneskropp
- Intersekskropp
- Interseks hjerner
- Andre variasjoner

Kjønnete hjerter (Hvit substans)

Fosterkjønns utvikling

Natur

- **I naturens endeløse kompleksitet er det uvanlige like selvfølgelig som det vanlige**
  - eepb

Målsetting:

- Født sånn og i beste fall blitt sånn, fordi talentene fikk blomstre.
- Heia:
  - India, Columbia, Australia, Nepal, Pakistan, Bangladesh, Peru, Tyskland, Danmark, Sverige m.fl
  - Og Kanvas barnehagene.

Uten andre er vi
ingenting,
uten oss selv er vi
enda mindre.

**Selvopplevd kjønn krever samspill,
det springer ikke ut av en
upåvirket bevissthet**

Tilhørighet

- Baumeister og Leary 1995:
- Behovet for å høre til er gunnleggende
- Almås og Benestad 1996 - og videre:
- Behovet for å høre til som -----, er fortsettelsen av dette.

**Å føle seg hjemme eller ikke føle seg
hjemme –**

Det er spørsmålet!

**Den som tror de har patent på
“hjemmet”, har begrenset
kjønnsforståelse.**

**Kulturen er primitiv, naturen er
kompleks.**

Tilhørighetsbegrepet

Nasjonal tilhørighet

Må
forhandles
i ord
handling
og
bilde

Yrkes- tilhørighet

Hvordan kan
andre vite at
du er lege,
dersom du
ikke har
hvit frakk?

Tilhørighet oppstår:

- ✦ **Alltid i samspill med andre**
- ✦ Alltid i samspill med en selv
- ✦ Du må vite inni deg hva og hvem du er og vil være.
- ✦ **Andre må oppfatte det samme.**
- ✦ Derfor er 17 mai sløyfer og hvite frakker av betydning for tilhørighet

Oscar Wilde:
” Det er bare
overfladiske
mennesker som
mener at
overflaten er
uten
betydning.”

Tilhørighet er altså:

- Å bli oppfattet av andre slik en oppfatter seg selv.
- Positiv når det som oppfattes tillegges en positiv verdi.
  - Dette forutsettes stadige forhandlinger, stadige samspill.
  - I samspill med andre får vi innsikt i hva og hvem vi er.
  - Ved å gjøre dette tilgjengelig i lyd, ord handling og bilde, gjør vi det mulig for andre å oppfatte oss

Hvordan kan du for eksempel vite at:

- ✦ Du er kvinne - for dem som kjenner det slik?
- ✦ At du er mann for dem som kjenner det slik?
- ✦ Eller at du er noe tredje eller fjerde om det tilbys noe hjem for slike?
- ✦ Eller hvordan kan man være noe som ikke finnes? Hva er det vi til enhver tid er?
- ✦ Blir du en annen om noen i morgen sier at det ikke var din far som befruktet din mor? At du ikke lenger *er* din fars barn. Du *er* av annen herkomst, men *er* du en annen enn du var?

Kjønnstilhørighet

- Oppstår når andre oppfatter deg som det eller de kjønn du selv oppfatter å ha.
- Tilhørigheten er positiv når det eller de kjønn som oppfattes tillegges en positiv verdi når de knyttes til deg.
- Det kan være av stor verdi å ha mer enn to valg

Seksuell tilhørighet

- ◆ Oppstår når andre oppfatter ditt/dine tiltrekkings-talenter på samme måte som du selv gjør.
- ◆ Tilhørigheten er positiv når det eller de talentene som oppfattes tillegges en positiv verdi når de knyttes til deg.

Talent

- ◆ Er naturens råmaterialer
- ◆ Kan forsømmes
- ◆ Eller kultiveres
- ◆ Negative tilhørighetstilbud bidrar til forsømmelse.
- ◆ Positive til kultivering (og enda til berømmelse).

Matteus 25,14-30

Moral:
Du skal ikke
begrave dine
talenter.

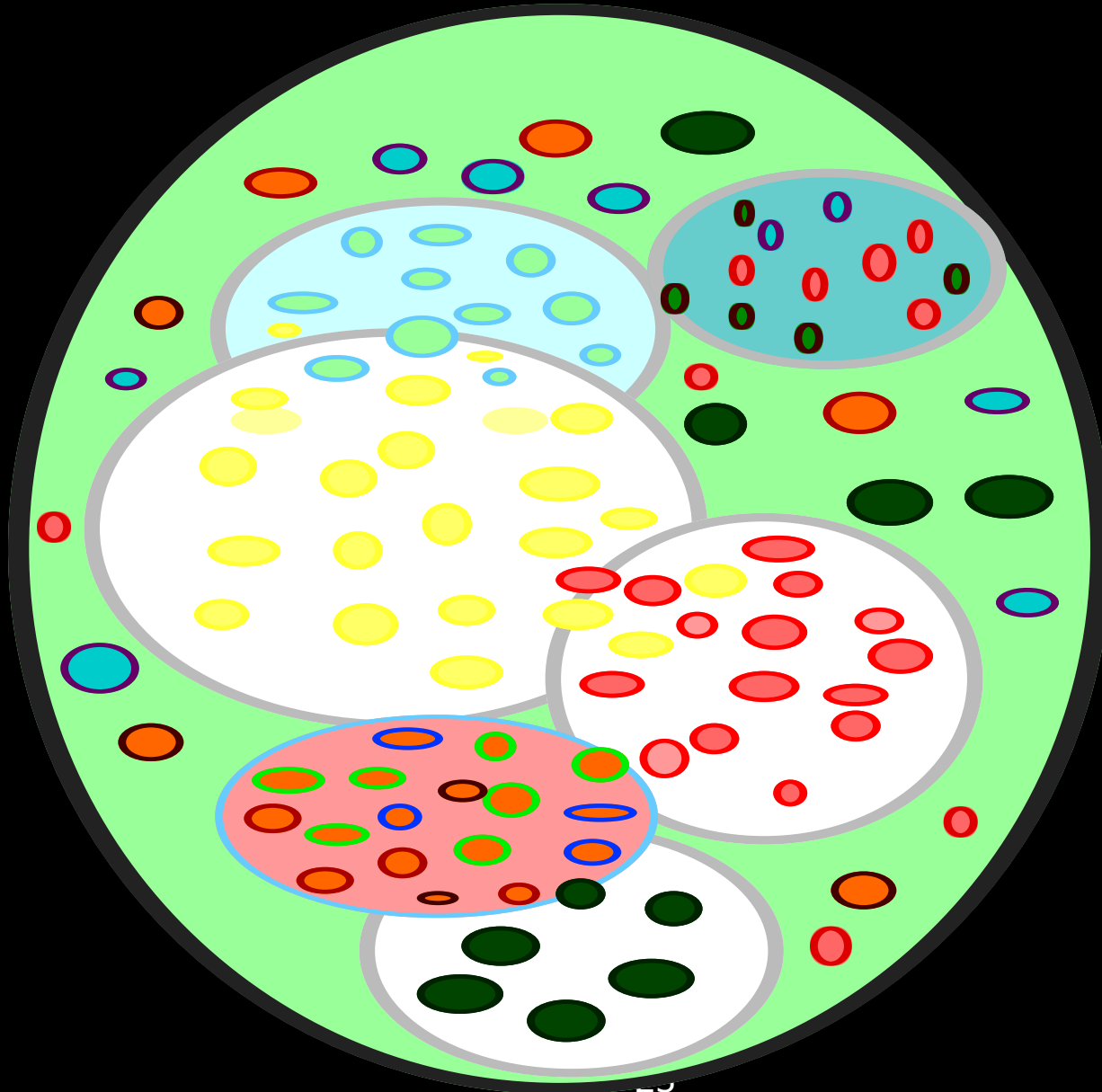
Uten meg selv er jeg borte

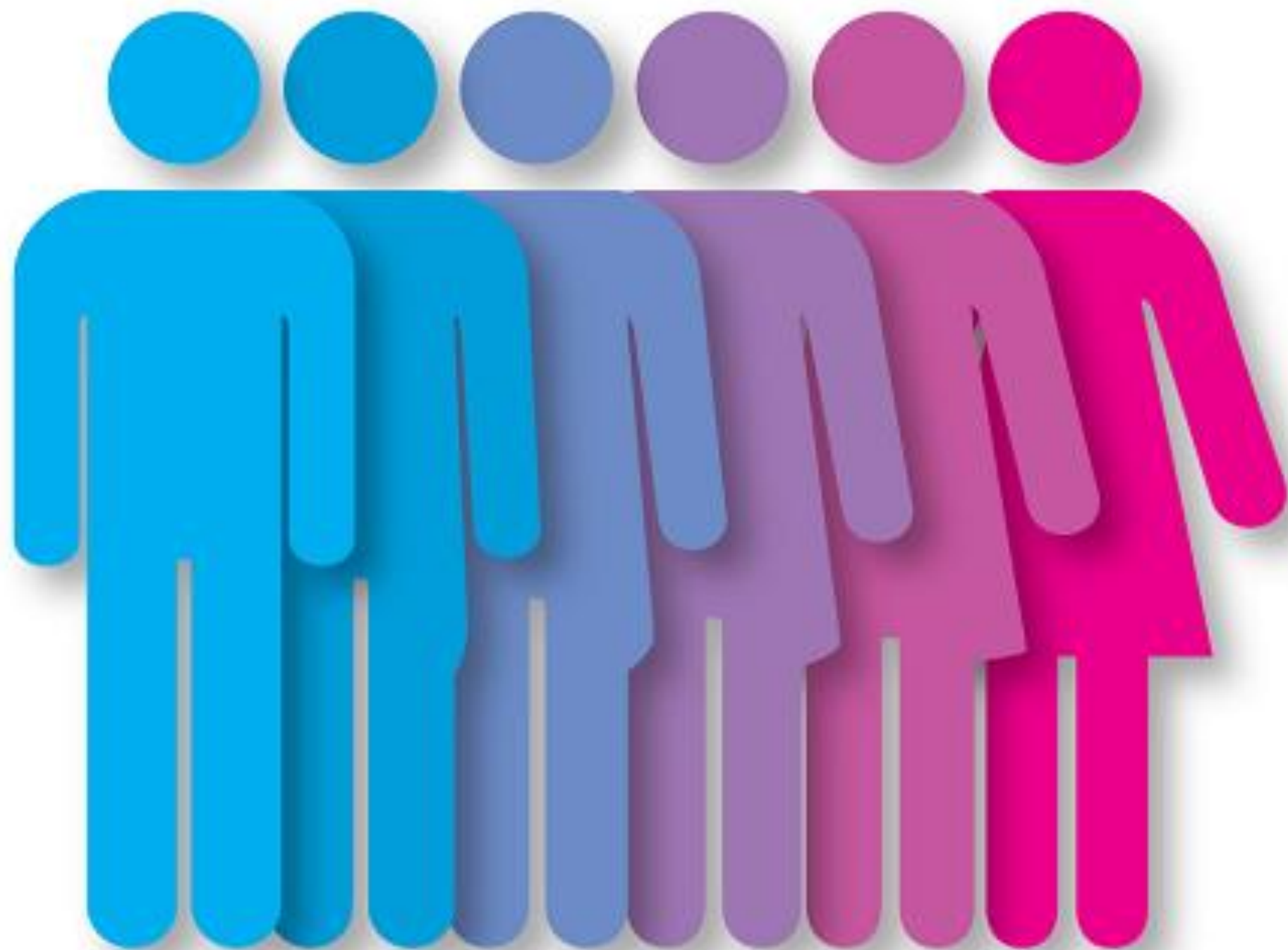
- Min hjerne har talent
- Mitt sinn har tanker om hva og hvem jeg er
- Det har jeg ikke bare lært av andre
- Hadde jeg det, hadde jeg vært som dem.

Vi trenger det uvanlige mennesket

- For å kunne forstå hvilke tanker vi kunne ha tenkt.

Inkluderende kategorisering

God kjønnsstilhørighet
er
kjønnsbegeistring!

Hva med lille Ole
som bare vil gå i kjole?

og

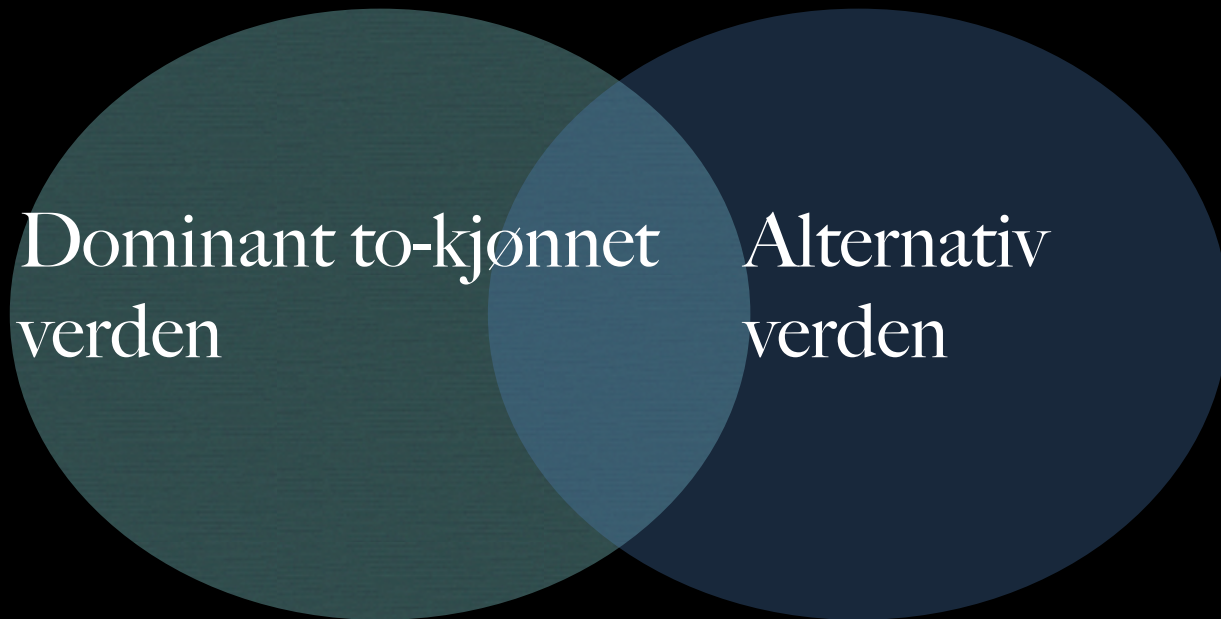
Hva med lille Trine
som ikke vil bruke
kjolene sine?

*HÅP:

*Mamma, var du også gutt
da du var liten?

Om å leve i flere virkeligheter

6 uker senere

En fabel i livet

- Esben Esther Pirelli Benestad

- Takk